

P R O M E M O R I J A¹

- U okviru prilagodbe ciljevima i kriterijima Europske unije nužno je ostvariti i prilagodbu na području regionalnog razvoja. Suština suvremenog regionalnog razvoja je integrirano teritorijalno planiranje koje predstavlja osnovu za realizaciju sredstava iz EU fondova. Stoga je u novi zakonodavni okvir valjalo ugraditi temelje za provedbu postupka strateškog planiranja održivog urbanog razvoja.
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14), što je stupio na snagu 1. siječnja 2015. godine, uz ostalo, uspostavio je i novi programski i provedbeni okvir politike regionalnog razvoja - obvezu uspostave urbanih područja, podijeljenih u tri kategorije – urbane aglomeracije (za četiri najveća grada: Zagreb, Split, Rijeka, Osijek) te veća i manja urbana područja. Također, za svako urbano područje definirana je i obveza izrade Strategije razvoja urbanog područja (Strategije), kao temeljnog strateškog dokumenta u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja za urbano područje. Sva pravila vezana za uspostavu urbanih područja i izradu Strategije definirana su smjernicama Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU).
- Urbana područja su ciljana područja za korištenje mehanizma Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) – novi mehanizam za korištenje EU fondova, a koji se može ostvariti putem prijave na kandidacijski postupak MRRFEU, najavljen za prosinac 2015., u okviru kojega će se odlučiti koja urbana područja će moći koristiti navedeni mehanizam. Temeljni preduvjeti za prijavu projekata su uspostava urbanih područja te izrada Strategije i ITU akcijskog plana koji sadrži konkretne projekte i aktivnosti.
- U postupku definiranja obuhvata temelje čine kriteriji utvrđeni u naprijed spomenutim Smjernicama, i to:
- osnovni kriterij - udio zaposlenih dnevnih migranata u središte urbanog područja od min 30%
 - dodatni kriteriji koje utvrđuje grad središte urbanog područja, (u slučaju Grada Zagreba to su prometni i infrastrukturni, gospodarski, zaštita okoliša i održivost prirodnih resursa) te
 - kriterij prostornog kontinuiteta – JLS moraju činiti kontinuirano urbano područje uz moguća manja odstupanja.
- Postupak utvrđivanja obuhvata započeo je utvrđenjem jedinica lokalne samouprave (JLS) koje u obuhvat valja uključiti temeljem kriterija dnevnih migracija, te nastavno primjenom ostalih kriterija. Paralelno s navedenim Grad Zagreb pokrenuo je i postupak savjetovanja s JLS izdvojenim prema naprijed istaknutim kriterijima i definiranoj metodologiji. U okviru navedenog postupka 9. srpnja 2015. održan je inicijalni sastanak s predstavnicima JLS, na temu „Definiranje obuhvata urbane aglomeracije Zagreb u kontekstu korištenja mehanizma ITU“, te je upućen dopis s predloškom pisma namjere kojim JLS iskazuju interes za sudjelovanje u urbanoj aglomeraciji Zagreb (za neke JLS u dva navrata).
- U skladu sa zakonskom obvezom i definiranom metodologijom od strane MRRFEU, sljedeći korak u okviru postupka savjetovanja je pribavljanje mišljenja predstavničkih tijela JLS koje su prema istaknutim kriterijima ušle u prijedlog obuhvata urbane aglomeracije Zagreb, a koja, prema tome žele li biti uključene u sastav urbane aglomeracije, daju pozitivno (suglasnost) ili negativno mišljenje. Za JLS koje se ne očituje u predviđenom roku smatra se da je njezino mišljenje negativno.
- Nakon provedbe postupka pribavljanja mišljenja predstavničkog tijela grad središte podnosi konačan prijedlog obuhvata područja urbane aglomeracije MRRFEU-u. Konačan prijedlog može uključivati JLS koje su dale pozitivno mišljenje o ulasku u urbanu aglomeraciju, no može uključivati i one koje su se izjasnile negativno (ili se nisu očitovale), a ulaze u sastav urbane aglomeracije sukladno istaknutim kriterijima. JLS koje odbiju sudjelovati (odnosno ne dostave mišljenja), prema stajalištu MRRFEU i gradova središta, neće imati mogućnost korištenja ITU mehanizma, za sufinanciranje projekata urbanog razvoja i to do kraja programskog razdoblja 2014. – 2020. JLS koje ulaze u obuhvat odlukom utvrđuje ministar na prijedlog grada središta, uz prethodno mišljenje svih lokalnih jedinica uključenih u pojedinu aglomeraciju i ministarstva nadležnog za prostorno uređenje (čl. 14. st 4. ZRR).

¹ Promemoriju je izradio Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba

→ Kada se prijedlog područja obuhvata urbane aglomeracije prihvati od MRRFEU-a, na inicijativu grada središta urbane aglomeracije Sporazumom između čelnika uspostavlja se urbana aglomeracija i organizacijska struktura za izradu i provedbu Strategije.